Gradus Vol 13, No 2 (2026)
ISSN 2064-8014
Article no. 2026.2.ECO.020

A SPORTSZOLGÁLTATÁSOK HATÁSA A FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYVÁLASZTÁSRA: NEUMANN JÁNOS EGYETEM ESETTANULMÁNYA

THE IMPACT OF SPORTS SERVICES ON THE CHOICE OF HIGHER EDUCATION INSTITUTION: A CASE STUDY OF JOHN VON NEUMANN UNIVERSITY

Járdi Ádám[1*], *Viharos Zsolt János*[2], *Kárpáti József*[3]

[1] Egészségfejlesztési és Sporttudományi Intézet, Pedagógiai és Pszichológiai Kar, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Magyarország
(0009-0008-6589-1306) - ORCID

[2] Menedzsment és Üzleti Jog Tanszék, Gazdaságtudományi kar, Neumann János Egyetem, Magyarország
(0000-0002-9561-6857) - ORCID

[3] Menedzsment és Üzleti Jog Tanszék, Gazdaságtudományi kar, Neumann János Egyetem, Magyarország
(0000-0001-8564-6799) - ORCID

https://doi.org/10.47833/2026.2.ECO.020

Kulcsszavak:
Oktatás
Sportszolgáltatások
Sport stratégia
Demográfia
Regionalitás

Keywords:
Education
Sports services
Sports strategy
Demography
Regionality

Cikktörténet:
Beérkezett 2025. március 20.
Átdolgozva 2026. október 12.
Elfogadva 2026. október 20.

Összefoglalás
A tanulmányban az egyre erőteljesebb hazai felsőoktatási piaci versenyben a Neumann János Egyetem sportfejlesztési stratégiáját vizsgáltuk olyan szempontból, hogy az milyen kapcsolatban áll a régiós versenytársak kínálatával és a térségben található, kiemelt vidéki sportegyesületekben továbbtanulás előtt álló diákok felsőoktatási intézményválasztási preferenciáival.

Abstract
In this study, we examined the sports development strategy of John von Neumann University in the context of increasingly intense competition in the domestic higher education market, focusing on how it relates to the offerings of regional competitors and the preferences of students from prominent rural sports clubs in the region who are about to pursue higher education.

1. Bevezetés

A felsőoktatási intézmények közötti verseny erősödése, valamint a kedvezőtlen demográfiai folyamatok egyre inkább rákényszerítik az egyetemeket arra, hogy új eszközökkel növeljék vonzerőjüket és hallgatói bázisukat. [13] A hallgatói döntések befolyásolásában a képzési kínálaton túl egyre nagyobb szerepet kapnak az intézmények által nyújtott kiegészítő szolgáltatások, köztük a sportolási lehetőségek és a sporthoz

* Kapcsolattartó szerző. email: jardi.adam@nje.hu

kapcsolódó támogatási rendszerek. [1; 2] A sport és a felsőoktatás kapcsolatának erősödése összefügg a közoktatásban megjelenő sportpolitikai intézkedésekkel, valamint az utánpótláskorú sportolók számának növekedésével, amely a felsőoktatási intézményválasztás során is új preferenciákat eredményez. [14]

A kutatás célja annak vizsgálata, hogy a régiós felsőoktatási intézmények által kínált sportszolgáltatások milyen mértékben befolyásolják a továbbtanulás előtt álló sportoló fiatalok intézményválasztását, különös tekintettel a Kecskemét központú régióra. [4; 9] A vizsgálat középpontjában a Neumann János Egyetem sportfejlesztési stratégiája áll, amelyet a régiós versenytársak kínálatával és a középfokú intézményekben tanuló sportolók preferenciáival összevetve elemzi a tanulmány. [7]

A kutatás interdiszciplináris megközelítést alkalmaz, [1] amely ötvözi a stratégiai menedzsment, az oktatáskutatás és a sportmenedzsment eszköztárát. [6] A vizsgálat során több módszertani elem került alkalmazásra, így szakértői interjúk, kérdőíves felmérés, fókuszcsoportos beszélgetések, valamint stratégiai elemzési modellek – többek között Porter hat erő modellje, versenytárselemzés, PESTEL- és VRIO-elemzés – segítették a régiós sportfejlesztési stratégiák és azok intézményválasztási hatásainak feltárását. [11]

A vizsgálat empirikus részében a régió kiemelt sportegyesületeiben sportoló, továbbtanulás előtt álló diákok körében végzett kérdőíves kutatás eredményei kerültek elemzésre. [10] A felmérés rámutatott arra, hogy a sportoló fiatalok jelentős része felsőoktatási tanulmányok folytatását tervezi, és döntésük során a sportolási lehetőségek, a támogatási rendszerek és az intézményi sportinfrastruktúra meghatározó tényezőként jelennek meg. [12]

A tanulmány célja, hogy feltárja a sportszolgáltatások stratégiai szerepét a felsőoktatási intézmények versenyképességében, valamint hozzájáruljon a régiós sportfejlesztési stratégiák hatékonyabb kialakításához. Az eredmények gyakorlati jelentőséggel bírnak a felsőoktatási döntéshozók számára, mivel rámutatnak arra, hogy a sporthoz kapcsolódó szolgáltatások nemcsak hallgatói elégedettséget növelő tényezők, hanem az intézményválasztást befolyásoló stratégiai eszközök is lehetnek. [2]

2. A vizsgálat anyaga és módszertana

2.1. A kutatás módszertana

Az elemzés egy többszintű keretrendszerre épül, amely a makro-, a mezo- és a mikrokörnyezet együttes vizsgálatával értékeli a sportfejlesztési stratégia intézményválasztásra gyakorolt hatását. Makroszinten demográfiai, oktatási és sportpolitikai tényezők kerülnek feltárásra, míg mezoszinten a régiós versenytársak és a sportszolgáltatások összehasonlítása történik. A mikroszint az intézményi stratégia, illetve a hallgatói preferenciák elemzésére fókuszál. A módszertan vegyes megközelítésű: kvalitatív eszközök (szakértői és fókuszcsoportos interjúk) biztosítják a mélyebb összefüggések feltárását, míg a kérdőíves kutatás kvantitatív validációt ad a sportoló diákok intézményválasztási szempontjairól.

2.2. A kutatás anyaga

A kutatás középpontjában a felsőoktatási intézmények által kínált sportszolgáltatások, és azok intézményválasztásra gyakorolt hatásainak vizsgálata áll; különös tekintettel a Neumann János Egyetem sportfejlesztési stratégiájára és annak régiós beágyazottságára. A tanulmány alapvető célja annak feltárása, hogy a sport, mint intézményi szolgáltatás milyen szerepet tölt be a továbbtanulás előtt álló, aktívan sportoló fiatalok döntési

mechanizmusaiban, valamint hogyan illeszkedik a felsőoktatási piac egyre erősödő versenykörnyezetébe.

A kutatás elméleti megalapozása során átfogó képet ad a hazai és az európai felsőoktatási rendszerek működéséről, különös tekintettel a demográfiai folyamatok, az oktatáspolitikai változások és a sport szerepének összefüggéseire. [9] A vizsgálat rámutat arra, hogy a csökkenő születésszám és a népesség elöregedése szűkíti a felsőoktatás potenciális hallgatói bázisát, miközben a képzési kínálat és a minőségi elvárások folyamatosan növekednek. Ebben a környezetben a felsőoktatási intézmények egyre inkább piaci szereplőként működnek, ahol a hallgatók megszerzése és megtartása stratégiai kérdéssé válik.

A tanulmány kiemelt hangsúlyt helyez a sport és a felsőoktatás kapcsolatára. Az elmúlt évek oktatáspolitikai intézkedései – különösen a mindennapos testnevelés bevezetése és a sportfinanszírozási rendszer átalakulása – jelentősen növelték az utánpótláskorú sportolók számát, ami új lehetőségeket teremtett a felsőoktatási intézmények számára. [5] A sportolási lehetőségek így egyre fontosabb tényezővé válnak az intézményválasztás során, ugyanakkor a kutatás rávilágít arra, hogy ezek csak a komplex intézményi értékajánlat részeként képesek érdemi hatást gyakorolni.

A kutatás módszertana kombinált megközelítést alkalmaz, amely ötvözi a kvalitatív és kvantitatív eszközöket. [8] A stratégiai környezet feltárására Porter-féle versenyelemzés, PESTEL és VRIO modellek kerültek alkalmazásra, míg az empirikus vizsgálat szakértői interjúkra, fókuszcsoportos beszélgetésekre és kérdőíves felmérésre épül. Ez a triangulációs megközelítés lehetővé teszi, hogy a vizsgálat egyszerre értelmezze a makroszintű trendeket és a mikroszintű döntési mechanizmusokat.

3. A vizsgálat eredményei

A kérdőív kiértékelése során kirajzolódott, hogy az intézmények által kínált oktatási színvonalat olyan szolgáltatási területek követnek a rangsorban, mint a sportolási lehetőségek és a lakóhelyhez való távolság.

3.1. A sportfejlesztési stratégia versenyelőnyének korlátjai

A kutatás egyik legfontosabb eredménye, hogy a Neumann János Egyetem sportfejlesztési stratégiája régiós szinten valóban egyedi és innovatív elemként jelenik meg, azonban ez az egyediség önmagában nem biztosít tartós versenyelőnyt. A felsőoktatási piac erősödő versenye, valamint a hallgatók növekvő minőségi elvárásai miatt a sportszolgáltatások csak kiegészítő tényezőként működnek. A stratégia értéke elsősorban a differenciálásban jelenik meg, de hiányzik a hosszú távú fenntarthatóságot biztosító komplex integráció. A VRIO-elemzés alapján a stratégia értékes és részben ritka, de könnyen másolható, valamint szervezeti beágyazottsága nem teljes körű, ami gyengíti a versenyképességét.

3.2. Demográfiai és piaci környezet hatása

A vizsgálat rámutat arra, hogy a csökkenő születésszám és a népesség elöregedése jelentősen szűkíti a felsőoktatási intézmények potenciális hallgatói bázisát. [10] Ez a folyamat fokozza az intézmények közötti versenyt, és növeli a hallgatók megszerzésének költségeit. [19] A demográfiai csökkenés mellett az oktatáspolitikai változások – például a finanszírozott helyek csökkentése és a hozzáférés szűkülése – tovább erősítik ezt a hatást. [6] A felsőoktatási intézményeknek ezért egyre tudatosabb stratégiai eszközöket kell

alkalmazniuk, mivel a hagyományos beiskolázási modellek már nem biztosítanak elegendő utánpótlást. [11]

A vizsgálat egyik legmeghatározóbb eredménye, hogy a demográfiai folyamatok és a felsőoktatási piac strukturális átalakulása együttesen alapvetően formálják az intézmények működési környezetét. Magyarországon a születésszám 1980 óta tartó csökkenése és a népesség elöregedése következtében folyamatosan szűkül a felsőoktatásba belépő korosztály létszáma. [3] Ez nemcsak abszolút értelemben csökkenti a potenciális hallgatók számát, hanem relatív értelemben is erősíti az intézmények közötti versenyt, hiszen egyre kevesebb jelentkezőért kell versenyezniük. (1. ábra)

1. ábra: A felsőoktatásba felvételt nyert új hallgatók száma és a korosztályosan első alkalommal felvehető lakosság létszáma

Forrás: https://www.ksh.hu/stadat_files/okt/hu/okt0019.html - Letöltés: 2023.05.10
Magyarázat: Jelentősen csökkent a felvehető hallgatók száma az elmúlt 20 évben. Ennek ellenére a felsőoktatásba először felvettek száma nem mutat különösebben nagy változást

A demográfiai trendek mellett az oktatáspolitikai változások is jelentősen hozzájárulnak a piaci környezet átalakulásához. [8] A közfinanszírozott férőhelyek számának csökkenése, az oktatási ráfordítások mérséklése, valamint a tankötelezettségi korhatár csökkentése [7] egyaránt szűkítik a felsőoktatásba való belépés lehetőségeit. Ezzel párhuzamosan növekszik a társadalmi egyenlőtlenség, ami tovább differenciálja a potenciális hallgatói kört, és bizonyos csoportok számára még nehezebbé teszi a továbbtanulást. [3]

A piaci környezetet tovább élesíti a felsőoktatási intézmények közötti verseny fokozódása, amely nemcsak hazai, hanem nemzetközi szinten is megjelenik. [4] Az intézmények egyre inkább piaci logika mentén működnek, ahol a hallgatók megszerzése és megtartása kulcsfontosságú stratégiai cél. [17] Ebben a kontextusban a hagyományos képzési kínálat már nem elegendő, és egyre nagyobb szerepet kapnak az olyan kiegészítő szolgáltatások, mint a sportolási lehetőségek, a karriertámogatás vagy a nemzetközi mobilitás. [4]

A demográfiai csökkenés és a piaci verseny együttes hatása tehát arra kényszeríti a felsőoktatási intézményeket, hogy tudatosabb, adat vezérelt és differenciált stratégiákat alkalmazzanak. [19] Azok az intézmények, amelyek nem képesek alkalmazkodni ezekhez a változásokhoz – például nem igazítják képzési portfóliójukat a hallgatói igényekhez, vagy nem építenek ki erős kapcsolatrendszert a közoktatás és a sportegyesületek felé –, jelentős

versenyhátrányba kerülhetnek. [1] A vizsgálat alapján ez a környezeti nyomás közvetlenül befolyásolja a sportfejlesztési stratégiák hatékonyságát is, mivel azok csak akkor lehetnek sikeresek, ha illeszkednek a szűkülő és egyre differenciáltabb keresleti struktúrához. [18]

3.3. Intézményválasztási szempontok súlyozása

A kérdőíves kutatás és az interjúk eredményei alapján egyértelművé vált, hogy a hallgatók intézményválasztási döntéseiben az oktatás minősége, a képzési kínálat és a földrajzi elhelyezkedés domináns tényezők. [5] A sportszolgáltatások ugyan fontosak, de inkább kiegészítő szerepet töltenek be, és önmagukban nem képesek meghatározni a választást. [12] A sportolási lehetőségek elsősorban azoknál a diákoknál bírnak nagyobb jelentőséggel, akik már aktívan sportolnak, azonban még esetükben is háttérbe szorulnak a karrierlehetőségekkel és a képzés minőségével szemben. [10] Ez az eredmény alátámasztja, hogy a sport csak komplex intézményi kínálat részeként lehet hatékony vonzerő. [4]

A vizsgálat egyik kulcseredménye, hogy az intézményválasztási döntések többtényezős, hierarchikusan felépülő rendszerben értelmezhetők, ahol a különböző szempontok eltérő súllyal jelennek meg. [14] A kérdőíves felmérés és a kvalitatív interjúk egyaránt azt mutatják, hogy a döntések elsődleges meghatározói az oktatás minőségéhez és a jövőbeni karrierlehetőségekhez kapcsolódó tényezők. [19] A válaszadók számára kiemelten fontos a képzési kínálat relevanciája, a megszerezhető diploma értéke, valamint az intézmény munkaerőpiaci kapcsolatai, amelyek közvetlenül befolyásolják a későbbi elhelyezkedési esélyeket. [10]

A második szinten jelennek meg a földrajzi és élethelyzeti szempontok, különösen a lakóhelyhez való közelség, a költözési hajlandóság és az anyagi lehetőségek. A régiós vizsgálat alapján megfigyelhető, hogy a hallgatók jelentős része preferálja a könnyen elérhető intézményeket, ami különösen fontos tényező a vidéki térségekben. [16] Ez a szempont gyakran felülírhatja a távolabbi, akár magasabb presztízsű intézmények választását is.

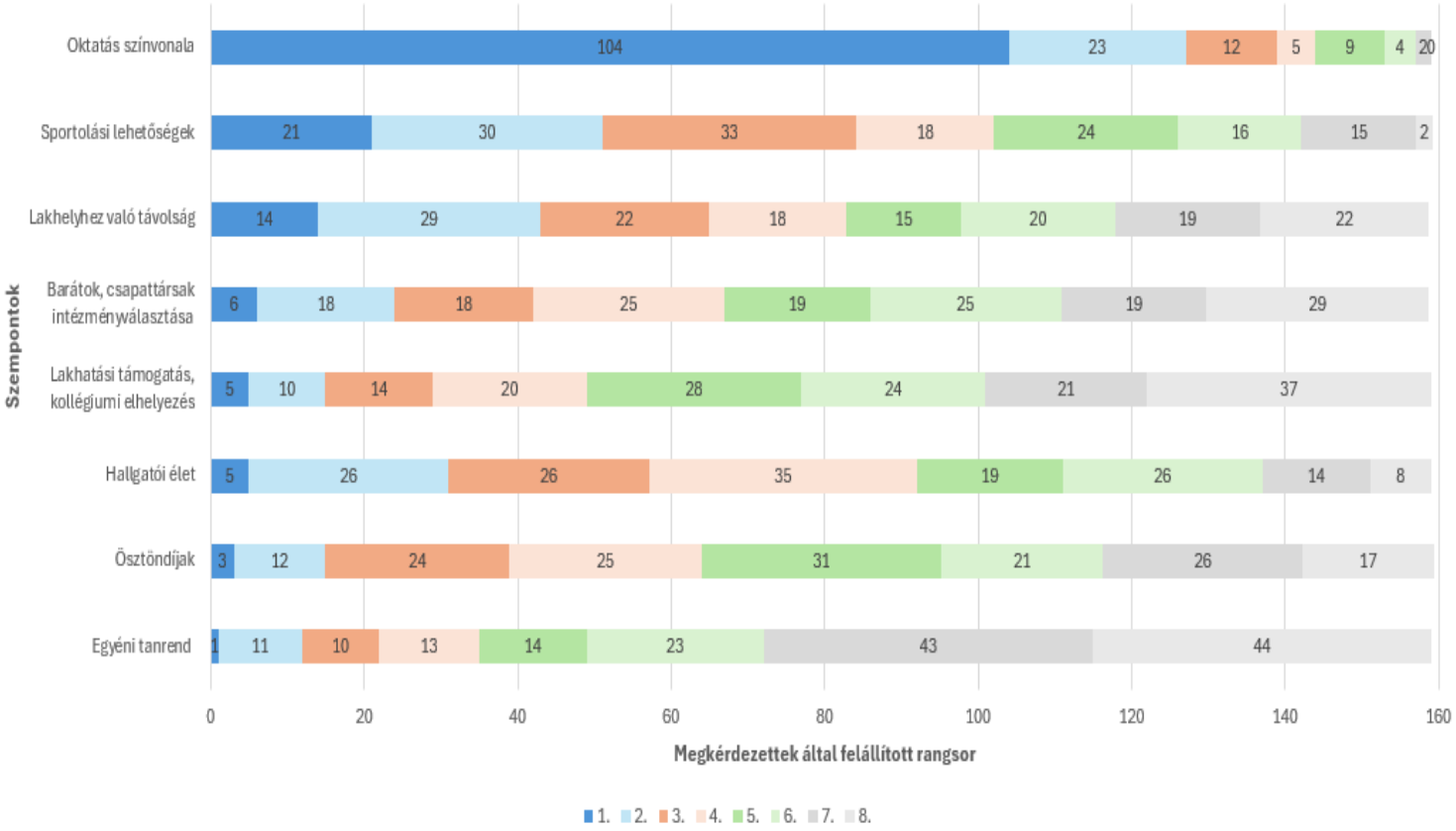

2. ábra: A felsőoktatásba felvételt nyert új hallgatók száma és a korosztályosan első alkalommal felvehető lakosság létszáma

Forrás: Saját szerkesztés - Régiós továbbtanulási hatásvizsgálat kérdőív

Magyarázat: Az ábráról leolvashatóak a diákok intézményválasztási szempontjai

A sportszolgáltatások a harmadik szinten, kiegészítő döntési tényezőként jelennek meg. A sportoló diákok esetében ezek jelentősége megnő, különösen akkor, ha az intézmény biztosítja az egyéni tanrend lehetőségét, a megfelelő infrastruktúrát és a versenysport támogatását. Ugyanakkor az eredmények egyértelműen rámutatnak arra, hogy a sport önmagában ritkán döntő tényező: inkább differenciáló szerepet tölt be az egyébként hasonló képzési kínálattal rendelkező intézmények között.

A kutatás további fontos megállapítása, hogy a hallgatói preferenciák és az intézményi kínálat között nem minden esetben áll fenn egyensúly. A sport iránt elkötelezett fiatalok jelentős része olyan képzéseket keres, amelyek közvetlenül kapcsolódnak sporttevékenységükhöz, és ennek hiánya könnyen intézményváltáshoz vezethet. Ez azt jelzi, hogy az intézményválasztási szempontok nem elszigetelten, hanem egymással kölcsönhatásban működnek, és a sikeres felsőoktatási stratégia csak akkor lehet hatékony, ha ezek integrált kezelésére törekszik. [18]

3.4. Képzési portfólió és kereslet közötti eltérés

A kutatás egyik kritikus megállapítása, hogy jelentős eltérés figyelhető meg a hallgatói igények és az intézmény képzési kínálata között. [12] A régió sportoló diákjai körében erőteljes igény mutatkozik sporttudományi képzések iránt, azonban a Neumann János Egyetem nem rendelkezik ilyen irányú képzési portfólióval. Ez a hiány közvetlenül rontja a

sportfejlesztési stratégia hatékonyságát, mivel a potenciális hallgatók más intézményeket választanak, ahol ezek a képzések elérhetők. A stratégia így nem tudja teljes mértékben kihasználni a régió sportolói utánpótlásában rejlő lehetőségeket. [15]

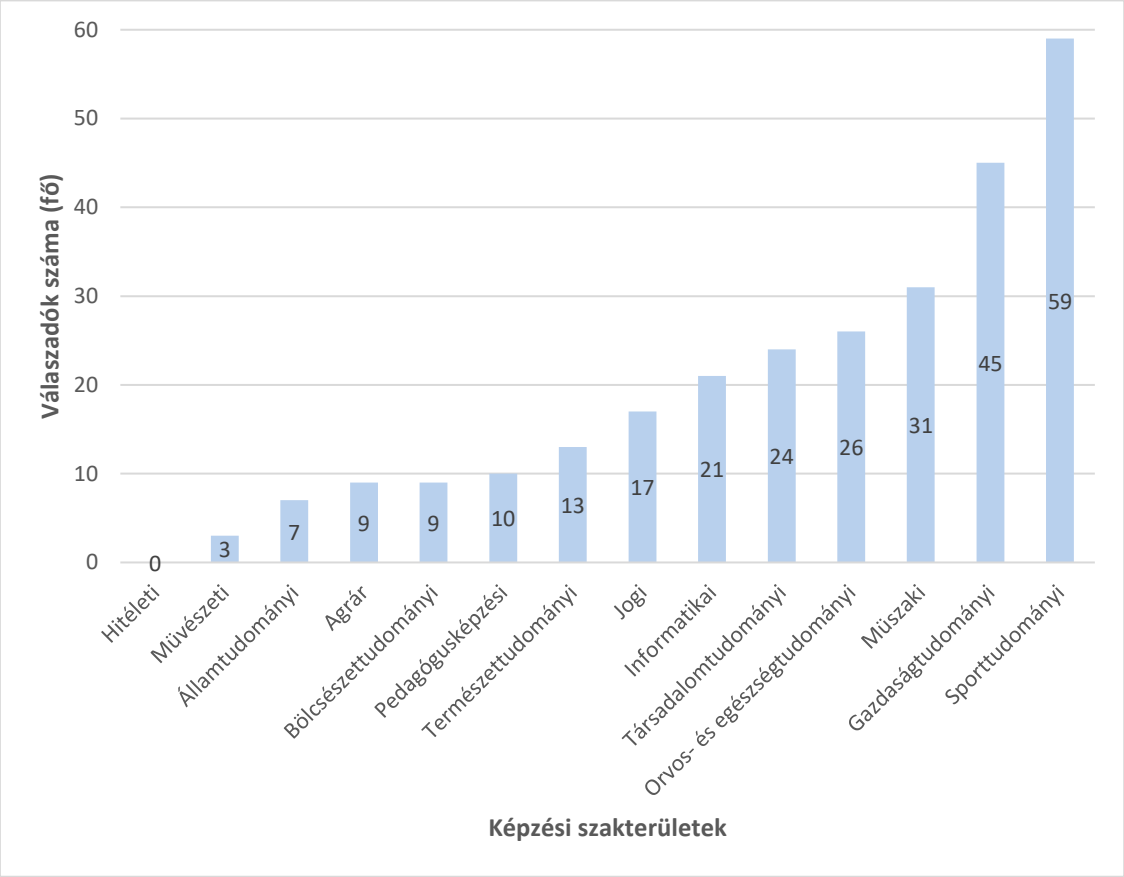

3. ábra: A képzési szakterületek választásának arányai

Forrás: Saját szerkesztés – Régiós továbbtanulási hatásvizsgálat kérdőív

Magyarázat: Az ábráról leolvasható a továbbtanulást tervező diákok szakirányok iránti érdeklődése

A tézis alátámasztásaként a kérdőíves felmérés eredményeit vettük alapul, ami alapján az látszik, hogy a 159 kérdőívet kitöltő közül összesen 16 fő nem tervez felsőoktatási tanulmányokat megkezdeni a középfokú tanulmányok lezárását követően. Amennyiben megnézzük, hogy a 16 fő közül ki, milyen oktatási intézmény tanulója, láthatjuk, hogy közülük 4 fő szakképző iskolába, 5 fő gimnáziumba és 7 fő technikumba jár.

A vizsgálatban résztvevő 159 fő sportoló közül összesen 118 fő jár négy-, hat- vagy nyolcévfolyamos gimnáziumba, ami a felmérésben résztvevők több mint 74%-a. Valószínűleg ez az arány is hozzájárul ahhoz, hogy a kitöltők közel 90%-a tervez felsőfokú tanulmányokat kezdeni.

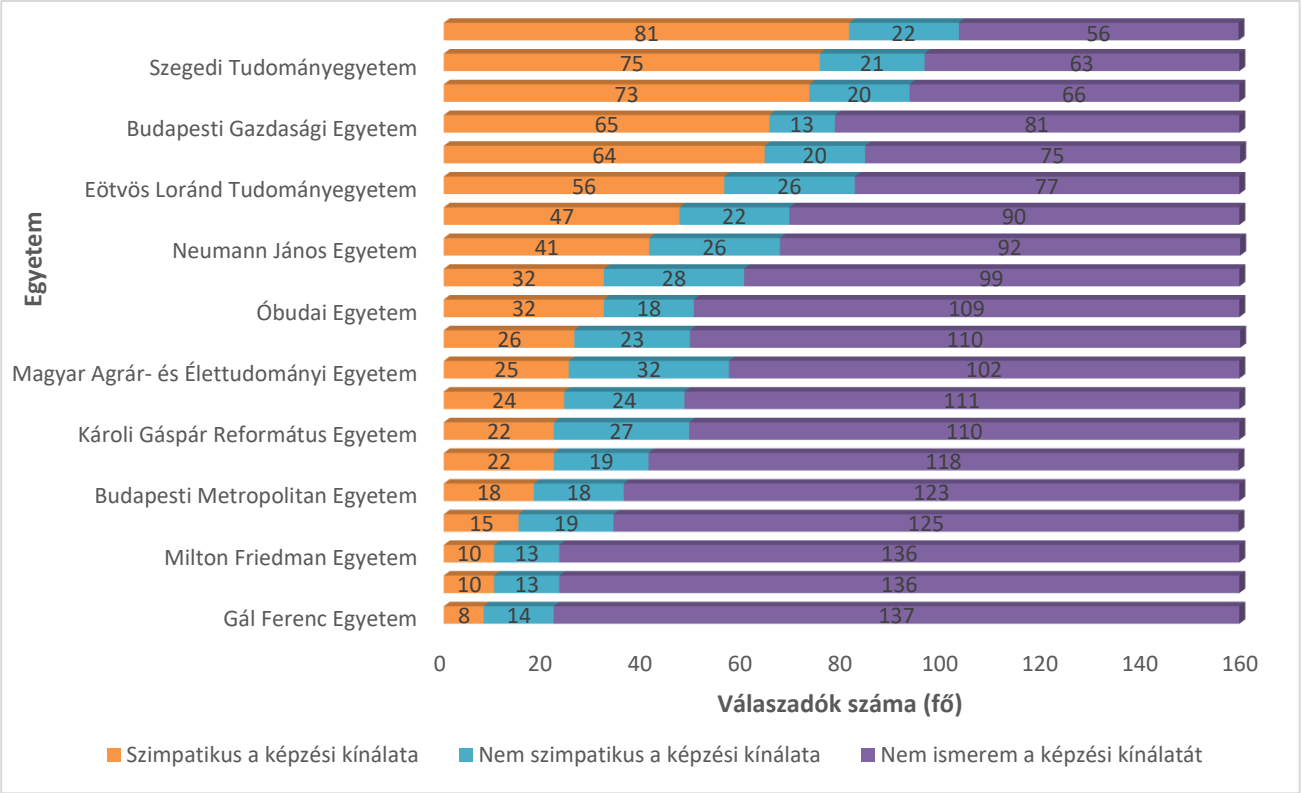

4. ábra: A régióban megtalálható egyetemek szimpátia-vizsgálata

Forrás: Saját szerkesztés – Régiós továbbtanulási hatásvizsgálat kérdőív

Magyarázat: Más egyetemekkel összehasonlítva a Neumann János Egyetem kedvelt, de kevésbé ismert

A kérdőívben megkérdezettek több mint a fele, pontosan 58 százalékuk nem ismeri a Neumann János Egyetem képzési kínálatát. Ez az adat meglepő abból a szempontból, hogy az eddig bemutatott részekben különös figyelmet fordítottunk a régiós intézményválasztás egyre növekvő szerepére. A kérdőív eredményeit alaposabban átnézve jól kivehető, hogy a Neumann János Egyetem a szakképző iskolákban és technikumokban tanuló diákok esetében rendelkezik nagyobb ismertséggel, míg a gimnáziumok esetében alacsonyabbal. Ki kell emelni, hogy aki ismeri a Neumann János Egyetem képzési kínálatát, azok közül 61%-nak szimpatikus az egyetem.

Sajnos a megkérdezett sportoló hallgatók 26%-nak nem szimpatikus a Neumann János Egyetem képzési kínálata. Ha az összes, szimpátia szempontból vizsgált egyetemet nézzük, akkor a nem szimpatikus képzéssel rendelkezők átlaga 21%. Így kijelenthető, hogy a Neumann János Egyetem esetében a válaszadók véleménye az átlagtól 5%-kal tér el. (4. ábra)

3.5. Szervezeti beágyazottság és partnerségek szerepe

Az eredmények szerint a sportfejlesztési stratégia sikerének egyik kulcstényezője a szervezeti beágyazottság és a külső partnerkapcsolatok erőssége. A jelenlegi helyzetben a stratégia nem épül be teljes mértékben az intézmény működésébe, és a külső

együttműködések – különösen a középiskolák és sportegyesületek irányába – további fejlesztést igényelnek. A kutatás rámutat arra, hogy a széles körű partnerségi hálózat nemcsak a toborzást segíti, hanem a hallgatói életpálya támogatásában is kulcsszerepet játszik. Ennek hiánya csökkenti a stratégia gyakorlati hatékonyságát.

3.6. A stratégiai mérés és visszacsatolás hiánya

A vizsgálat egyik fontos eredménye, hogy a sportfejlesztési stratégia hatékonyságának mérésére jelenleg nem áll rendelkezésre egységes, objektív szempontrendszer. Ez megnehezíti az elért eredmények értékelését és a szükséges korrekciók végrehajtását. A kutatás alapján elengedhetetlen egy olyan indikátorrendszer kialakítása, amely képes mérni a beiskolázási hatásokat, a hallgatói elégedettséget és a sportszolgáltatások kihasználtságát. A visszacsatolás hiánya miatt a stratégia adaptivitása korlátozott, ami hosszú távon versenyhátrányt eredményezhet.

4. Következtetések

A vizsgálat átfogó következtetései rámutatnak arra, hogy a felsőoktatási intézmények versenyképessége egy komplex, többtényezős rendszerben értelmezhető, ahol a sportszolgáltatások szerepe fontos, de önmagában nem meghatározó. A kutatás eredményei alapján a Neumann János Egyetem sportfejlesztési stratégiája régiós szinten egyedi kezdeményezésnek tekinthető, ugyanakkor hosszú távon nem biztosít kellően erős és fenntartható versenyelőnyt a jelenlegi demográfiai és piaci környezetben.

A demográfiai folyamatok – különösen a csökkenő születésszám és az elöregedő társadalom – alapvetően szűkítik a felsőoktatás potenciális hallgatói bázisát, ami fokozza az intézmények közötti versenyt. Ezzel párhuzamosan az oktatáspolitikai változások és a finanszírozási struktúra átalakulása tovább növeli a bizonytalanságot és a verseny intenzitását. A tanulmány következtetése szerint ebben a környezetben azok az intézmények képesek sikeresen működni, amelyek képesek rugalmasan alkalmazkodni a változó keresleti viszonyokhoz, és stratégiai szinten integrálni tudják szolgáltatásaikat.

A hallgatói döntéshozatal vizsgálata egyértelműen azt mutatja, hogy az intézményválasztást elsősorban az oktatás minősége, a képzési kínálat és a jövőbeni karrierlehetőségek határozzák meg. A sportszolgáltatások ugyan növekvő jelentőséggel bírnak, különösen a sportoló fiatalok körében, azonban inkább kiegészítő, differenciáló tényezőként jelennek meg. Ez azt jelenti, hogy a sportfejlesztési stratégia csak akkor lehet hatékony, ha szorosan kapcsolódik az intézmény alaptevékenységéhez és képzési struktúrájához.

A kutatás egyik legfontosabb következtetése a képzési portfólió és a hallgatói igények közötti eltérés feltárása. A régióban tanuló sportoló fiatalok jelentős része sporttudományi képzések iránt érdeklődik, azonban ezek hiánya a vizsgált intézményben korlátozza a stratégia hatékonyságát. Ez a diszkrepancia közvetlenül hozzájárul ahhoz, hogy a potenciális hallgatók más intézmények felé orientálódnak, így a sportfejlesztési stratégia nem képes teljes mértékben kihasználni a célcsoportban rejlő lehetőségeket.

A szervezeti működés szempontjából a tanulmány kiemeli, hogy a stratégia sikerének egyik kulcsa a megfelelő intézményi beágyazottság és a kiterjedt partnerkapcsolatok kialakítása. A jelenlegi helyzetben a stratégia nem integrálódik teljes mértékben az intézmény működési folyamataiba, és a középiskolákkal, valamint sportegyesületekkel való együttműködések további fejlesztést igényelnek. A következtetések szerint a hosszú távú siker érdekében elengedhetetlen a partnerségi hálózat bővítése és a stratégia intézményi szintű megerősítése.

További fontos megállapítás, hogy a stratégiai döntéshozatal támogatásához hiányzik egy egységes, objektív mérési és értékelési rendszer. A kutatás hangsúlyozza, hogy a sportfejlesztési programok eredményességének nyomon követése és a visszacsatolási mechanizmusok kialakítása nélkülözhetetlen a stratégia finomhangolásához. Egy ilyen indikátorrendszer lehetővé tenné az intézmény számára, hogy adat vezérelt módon reagáljon a piaci változásokra és javítsa versenyképességét.

Összességében a tanulmány arra a következtetésre jutott, hogy a felsőoktatási intézmények sikeressége nem egyetlen tényezőn múlik, hanem a stratégiai elemek összehangolt működésén. A sportszolgáltatások hatékony alkalmazása csak akkor járul hozzá az intézményválasztás befolyásolásához, ha azokat a képzési kínálattal, a szervezeti működéssel és a piaci igényekkel összhangban, integrált módon fejlesztik. A kutatás eredményei így nemcsak a vizsgált intézmény számára, hanem általánosabb értelemben a felsőoktatási stratégiaalkotás számára is releváns tanulságokat kínálnak.

Köszönetnyilvánítás

Köszönettel tartozunk a felmérésben résztvevő kiemelt vidéki sportegyesületnek, és a riportok elkészítésében résztvevő felsőoktatási intézményeknek. Ezen felmérések nélkül nem tudtuk volna megvalósítani az intézményi sportfejlesztési stratégia vizsgálatát.

Irodalomjegyzék

[1] Asztalos, P. (2020). Az oktatás az egyik legnagyobb versenyképességi tartalék Magyarországon. https://www.portfolio.hu/gazdasag/2020B2:B671113/az-oktatas-az-egyik-legnagyobb-versenykepessegi-tartalek-magyarorszagon-456758

[2] Boncsarovszky, P. (2022). Változik az egyetemi felvételi rendszer: szabadkezet kapnak az egyetemek 100 pontról. https://www.diaktajekoztatas.hu/valtozik-az-egyetemi-felveteli-rendszer-szabadkezet-kapnak-az-egyetemek-100-pontrol/

[3] Bukodi, E. & Róbert, P. (1999). A nők munkaerő-piaci részvétele és a gyermekvállalás. Statisztikai szemle, 77(4), 201–224. https://www.ksh.hu/statszemle_archive/1999/1999_04/1999_04_001.pdf

[4] Fenyvesi, É., Kovácsné, Sz. I., Pintér, T. Balla, G. B. (2023). Hazai vélemények néhány népességcsökkenést befolyásoló tényezőről. Polgári Szemle folyóirat, 19. évf. 1–3. szám, 114-133. DOI: 10.24307/psz.2023.0908 https://www.esely.org/kiadvanyok/2004_3/HABLI1.pdf

[5] Garai, O. & Kiss, L. (2014). A felsőoktatási jelentkezések tendenciáinak alakulása 2010 és 2014 között. Felsőoktatási Műhely, 8(1), 17–46. https://www.felvi.hu/pub_bin/dload/felsooktatasimuhely/FeMu/2014_1/femu_2014_1_17-46.pdf

[6] Guerrieri, P. & Padon, C. (2024). European competitiveness and strategic autonomy. LUISS - Intitute for European Analysis and Policy. https://leap.luiss.it/wp-content/uploads/2024/03/WP5.24-European-competitiveness-and-strategic-autonomy-.pdf

[7] Halász, N. (2022). Legszívesebben visszafordítanám az időt oda, mikor még csak iskolába kellett járnom. https://telex.hu/komplex/2022/03/23/tankotelezettseg-korhatar-csokkentes-noveles-16-ev-18-ev-ellenzek-torveny-pedagogus-diak-oktatasugy-szakerto-tanarok-1

[8] Jason, E. L. & Bruce, J. (2012). Higher education and economic competitiveness, State University of New York Press, SUNY series, 46. évfolyam, 11-20, https://www.researchgate.net/publication/271387344

[9] K. A. Riley, – D. L. Nuttall, (1994). Measuring quality: Education Indicators - United Kingdom and International Perpectives. Routledge Taylor& Francis Group. ISBN:978-1-138-30122-1

[10] K. Hermannsson, R. Scandurra, M. Graziano, (2019). Will the regional concentration of tertiary education persist? The case of Europe in a period of rising participation, Regional Studies, Regional Science, 6. évfolyam 1. szám, 539–556, https://www.tandfonline.com/doi/epdf/10.1080/21681376.2019.1680313?needAccess=true

[11] Katona, N. (2023). A marketing és kommunikációs stratégiák időszerű fókuszpontjai, Gradus, 11. évfolyam (2.szám), 1-7, https://doi.org/10.47833/2024.2.ECO.002
[12] Katona, T. & Balogh, M. (2010), A felsőfokú intézmények összehasonlító rangsorát meghatározó indikátorrendszer kidolgozása, Statisztikai szemle, 88. évfolyam (4. szám), 418-431, https://www.ksh.hu/statszemle_archive/2010/2010_04/2010_04_417.pdf
[13] KSH (2018). A születések és a termékenység irányzatai és demográfiai jellemzői. https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/szuletesek_termekenyseg/index.html
[14] Molnár, L. (2023). A települési jövedelmek közötti különbségek főleg a diplomások eltérő arányára vezethetők vissza. GKI Gazdaságkutató Zrt. https://gki.hu/wp-content/uploads/2023/11/A-telepu%CC%88le%CC%81si-jo%CC%88vedelmek-ko%CC%88zo%CC%88tti-ku%CC%88lo%CC%88nbse%CC%81gek-fo%CC%8Bleg-a-diploma%CC%81sok-elte%CC%81ro%CC%8B-ara%CC%81nya%CC%81ra-vezetheto%CC%8Bk-vissza.pdf
[15] MTI (2014). Köznevelési törvény: több ponton módosítanák a jogszabályt. https://eduline.hu/kozoktatas/koznevelesi_torveny_modositasa_GG3ZXH
[16] Polónyi, I. (2022). Globalizáció és egyenlőtlenségek – oktatásban és az emberi tőkében. Educatio, 31(1), 4 pp. 600-617. 18 p. https://real.mtak.hu/152178/1/1419-8827-article-p70.pdf DOI.10.1556/2063.31.2022.4.6
[17] Polónyi, I. (2023). Bejutás a felsőoktatásba – növekvő egyenlőtlenségek. Új Pedagógiai Szemle, 73(5–6), 80–99. https://upszonline.hu/index.php?article=730506010
[18] Varga, J. (2014). A versenyképesség többszintű értelmezése és az innovációval való összefüggései. https://real-phd.mtak.hu/1261/1/VARGA_JANOS_PHD_DISSZERTACIO_DOI.PDF DOI: 10.14751/SZIE.2014.045
[19] Veres, P. (2016). Tehermegosztás és pénzáramlások a felsőoktatásban: ki fizeti végül a révészt?. Polgári Szemle, 17. 4-6 pp. 201-215. 15 p. https://polgariszemle.hu/aktualis-szam/194-vallati-innovaciok-es-versenykepesseg/1181-tehermegosztas-es-penzaramlasok-a-felsooktatasban-ki-fizeti-vegul-a-reveszt DOI:10.24307/psz.2021.1214